

Csóky András a holtaktól tanul az élők érdekében

2011 március 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje kitüntetést vehette át március 14-én Csóky András.

A neves idegsebész egy ideje nemcsak a közélet zajos porondjáról lépett le, hanem a szakmai karrierépítés szokásos útjáról is. Többnyire a m?tétekkal megegyez? id?t tölt a boncteremben, hogy – mint mondja – a holtaktól

tanulhasson az élők érdekében.

– A díjjal a népegészségügy terén kifejtett munkáját, új műtéti megoldásait jutalmazták. Mi a helyzet a nemzetközi szakmai elismeréssel?

– Több olyan újítása van a vezetésem alatt álló munkacsoportnak, amely a nehéz agyműtétek végzésénél nyújt nagy segítséget. Az egyik volt az úgynevezett éralagútmódszer, amelyet a súlyos koponyasérültek kezeléséhez fejlesztettem ki. Bár az újítás már tizenkét éves, most került abba a fázisba, hogy a külföldi és hazai szakma rutinszerűen bevezesse a praxisba.

– Hosszúnak tűnik az eltelt idő. Ez hazai sajátosság?

– Van, ahol gyorsabban megy. Az a tapasztalat, hogy általában tizenhét évbe telik, amíg egy új, bizonyítottan eredményes orvosi eljárást szakmailag teljesen elfogad és magáévá tesz a világ. Vagyis van még öt évem.

– A koponyasérülések ellátásán kívül az idegsebészethez hozzátartozik az agydaganatok eltávolítása is. Ez mekkora kockázattal jár?

– Nyolc éve kezdtem igazán foglalkozni a nehezen megközelíthető agydaganatokkal és agyi értorzképződményekkel. A koponyasérülések ellátása nagy fáradságot igényel, és a probléma a leggyakoribb halál okozója az idegsebészeti kórképeknel. Mindeközben azonban a sebészeti technika szempontjából a könnyebb operációk közé tartozik, ezért általában itthon és külföldön is a fiatal szakorvosok, rezidensek végzik. Én is ezzel foglalkoztam 2003-ig. Azok a legtragikusabb esetek vittek új irányba, amikor azt láttam, hogy teljesen jó állapotú betegek tulajdonképpen egy jóindulatú, de nagyon rossz helyen lévő agydaganatban vagy agyi érbetegségben, például az érzsák megrepedésé?l hálnak meg, illetve maradnak igen súlyos állapotban életük végéig egy-egy műtéti szö?dmény miatt. Izgatott, vajon lehet-e ezeket a műtéteket jobban, hatékonyabban végezni, kevesebb beteget elveszíteni.

-
- Ahogy önt ismerem, feltételezem, ehhez volt konkrét indíttatása is, nem csak általában érdekelte a kérdés.
- Igaza van, 2003 májusában keresett meg egy beteg férje azzal, hogy a feleségének mélyen az agyban, rendkívül rossz helyen daganata van. A klinikákon nem vállalták a műtétet. Arra gondoltam, lehetetlen, hogy ezt valamiképpen ne tudnánk megoldani. Na de hogyan készüljünk rá? Akkor eszembe jutott az a régi orvosi mondás, hogy a holtak segítik az élőket. Felbecsülhetetlen tudáshoz juthatunk egy már élettelen emberi test vizsgálata során. Lementem tehát a boncterembe, és egy másik, úgynevezett feltárásból megpróbáltam modellezni a műtétet. Aztán nekiláttam „élesben” is a halni készülő betegemnél. A beavatkozás sikerült, de éreztem, nagyon bizonytalan vagyok még. Tapasztalatszerzéshez nyugati és tengerentúli klinikákat kerestem fel, de megdöbbenve láttam, ott is több a szövődmény, mint korábban gondoltam volna.
- Hogyan osztotta meg tevékenységét az élők és a holtak között?
- Ahhoz, hogy ezen az idegsebészet talán legnehezebb területén megvalósítsam elképzeléseimet, a klinikai munkámat legalább felerészben fel kellett adnom. Így azonban egy látszólag sokkal hálátlanabb feladatot kaptam a jóistentől. Az első próbálkozások után nyilvánvalóvá vált, hogy elhunyt emberekkel kell foglalkoznom a bonctermekekben. Nyolc éve így dolgozom, megosztva az időmet az életre tanító holttestek és sokszor a haldokló élők között.
- Pedig a klinikumban dolgozó orvosok általában gyógyítani szeretnek, nem szólva arról, hogy a családjuk megélhetését is biztosítaniuk kell.
- Ennek ellenére egyre több időt töltöttem, töltök a halottak között. Friss számításaim szerint már több mint hatszáz elhunytan végeztem beavatkozást, nem sértve a boncolási munka előírt menetét, ami csaknem ezeröttszáz, úgynevezett kadaver agyműtétet, modellezést jelent a betegek és a tudomány érdekében.
- Mi lett az eredménye?
- Új mikrosebészeti műtéti eljárást sikerült kifejlesztenünk 2006-ban, amely lényegesen pontosabbá teszi az agyi érsebészeti beavatkozásokat és az agytörzs körüli nagyméretű agydaganatok eltávolítását. A beavatkozás idejét is sikerült rövidíteni.
- A műtéti idő ugyanis szintén nagyon fontos tényező az idősebb vagy a súlyos társbetegségekkel küzdő pácienseknél, nem szólva például a beteg, várandós kismamákról. Ez azt jelenti, hogy a gyakran tíz-tizenhat órás műtétet akár öt-nyolc óra alatt is sikerül elvégezni. Jelentősen csökkent a súlyos szövődmények aránya is, 2008 óta nem volt halállal végződő szövődmény a munkacsoportunknál, ami jelentős eredménynek számít ezeknél a nehezen operálható elváltozásoknál. Egyébként a legsúlyosabb szövődményi arány egy-nyolc százalék között is mozoghat ezeken a területeken.
- A kitüntetését ezek szerint nagyon sok embernek, köztük már nem élőknek is köszönheti.
- Elsősorban nekik, a hatszáz halottnak, akiken gyakorolhattunk. Hálás vagyok, amiért ilyen nehéz és még szakmai körökben is népszerűtlen feladatot kaptam a sorstól. Természetesen nem feledkezhetünk meg azokról a patológusokról és boncmesterekről sem, akik segítették a modellműtétet, de köszönettel tartozom az összes kórházi munkatársamnak is.

– Furcsa, ahogyan közéleti szereplőként visszavonult, hogy azután az alagsori proszektúráról érkezve ünnepélyesen átvegye az egyik legmagasabb állami kitüntetést.

– A japán földrengés-katasztrófa is megmutatta, hogy a természet uralja az embert, és nem fordítva. Sokszor tehetetlenek vagyunk a nálunk nagyobb erőkkel szemben, így nem győzzük bizonyos betegségek, valamint az elmúlás fölött. A bonctermekekben is megtapasztalt „porból lettünk, porrá leszünk” igazsága rávezeti az embert arra, hogy egyre nagyobb alázattal kell munkálkodnia, de nem öncélúan, hanem mások épülésére. Ez kivétel nélkül mindenre vonatkozik, akárhol álljon a hierarchiában. Nekem a keresztény hit adja az erőt, hogy elviseljem a nehézségeket, amiben sajnos bővelkedik a hazai egészségügy, és nem csak a betegségekre vagy azok kezelésére gondolok. Remélem, egyszer eljön az idő, amikor megbecsülik az áldozatos munkát végző egészségügyi dolgozókat, tisztelik a betegeket, és ezzel a gyógyítás végre az őt megillető helyre kerül.

Pályakép

Csóky András 1956-ban született. A Műszaki Egyetem építőmérnöki karán szerzett diplomát 1980-ban, ezután három évig dolgozott mérnökként a metró építésénél. Orvosi diplomáját a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen szerezte 1989-ben. Rezidensként az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetben dolgozott, szakorvosi tevékenységét az Országos Baleseti és Sürgősségi Intézetben kezdte. Itt dolgozott 2003-ig, ezt követően előbb a szombathelyi Markusovszky Kórház, majd a fővárosi Szent János Kórház idegsebészeti osztályának vezetője lett. Tavaly év eleje óta a miskolci székhelyű Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kórház osztályvezető főorvosa. A szakmai sikerek elismeréseként 2005. december 8-án a Nemzeti Színházban a Prima Primissima Díj közönségdíját kapta, az elmúlt héten pedig A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje kitüntetést vehette át.

Niczky Emőke, magyarhirlap.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló